

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

Mida ütleb Piibel hea ja kurja kohta? — Vundament · KJV pühakirjad Strongi numbritega

THE FOUNDATION · THE ORIGINAL STUDY, SET IN THE ANCIENT ORDER

Hea ja kuri — Piibli aluseks olev õpetus

AVAPÄEVA SÕNA

Iga inimese ees taeva all seisab kaks asja: elu ja hea ühel poolel, surm ja kuri teisel poolel. Issand tahab, et tema rahvas, kui ta on täisikka jõudnud, harjutaks oma meeli neid kahte lahutama. Vaadake tähelepanelikult neid, kes teevad kurja, sest Pühakiri näitab neid selgesti. Nad teavad, kuidas teha kurja, kuid neil ei ole teadmist, kuidas teha head. Nad kavatsevad kahju meelega. Nad harjuvad sellega nii, et see saab nende osaks, otsekui nende oma nahk. Lõpuks ei suuda nad isegi magada, kui nad ei ole midagi valesti teinud. Kust selline süda alguse sai? Mine tagasi aeda. Seal seisis elupuu, ja seal seisis hea ja kurja tundmise puu, ning üks selge käsk. Madu ütles, et surma ei tule, ja et nende silmad avatakse. Naine vaatas, võttis, söi ja andis; ja mõlema silmad avanesid tõesti. Kuid see teadmine andis neile enam, kui nad suutsid kanda. Nad teadsid head, kuid neil ei oli väge seda teha. Nad teadsid kurja, kuid neil ei olnud väge selle vastu seista. Tuli häbi, ja tuli kartus, ja nad peitsid end selle palge eest, mille ees nad olid loodud seisma. Mõne põlvkonna jooksul olid kõik inimese südame mõtted ja kavatsused pidevalt kurja poole kaldunud, ja see valmistas Issandale südamevalu. Ent kui kohus oli üle läinud, ehitas üks mees altari, ja Issand tunnetas ohvrilõhna, ja kõneles südames töötuse. Kuidas Noa teadis, et ohver vastaks kurjusele? Hoia see küsimus lõpuni, sest see saab vastuse teise puu juures, teise ohvri läbi, ühe korra kõigi eest. Töötus seisab kindlalt: kes kuulda võtab, elab hooletult, ja saab hingata kurjuse kartusest. Otsi see läbi.

KOLM KÜSIMUST, MILLELE SEE UURIMUS VASTAB:

1. Mis on need kaks asja, mis seisavad tänapäeval igaühe ees, ja mida kurjus teeb südamele?
2. Mida tegi hea ja kurja tundmine mehes ja naises ning miks nad peitsid ennast Issanda palge eest?
3. Kui inimese südame iga kavatsus oli kogu aeg üksnes kuri, mis vastas kurjale ja kes hakkab hingama kurja kartusest?

KREEKA VÕTMESÕNAD

- “eristama” — **G1253 diakrisis** — eristav, vahettegev otsustamine
kogu uurimus ühes sõnas: meeled treenitud eristama nii head kui kurja (Heebrealastele 5:14)
- “meeled” — **G145 aistheterion** — taju, meelte tunnetusvõime
meel arendub kasutamise läbi — meeled peavad olema treenitud
- “hea” — **G2570 kalos** — hea, aus, väärt
täiskasvanud inimene, kes suudab head eristada
- “kuri” — **G2556 kakos** — kuri, halb, kahjulik
tema on kuri, kelle täiskasvanud inimene on suuteline eristama ja tagasi lükkama
- “puu” — **G3586 xylon** — puu, puu (kasvav), kepp
Puu tõi teadmise, mis oli enam, kui inimene suutis kanda; puul kandis Ta meie patud (1. Peetruse 2:24)

HEBREA VÕTMESÕNAD

- “kuri” — **H7451 ra** — kurjus, halb, õnnetus, ahastus, viletsus
Kogu uurimuse võtmesõna, mis on jälle ja jälle vastandatud heale.
- “hea” — **H2896 towb** — hea, meeldiv, hästi
seatud meie ette elu (Deuteronomy 30:15) — see, mida Issand nimetab heaks, on tõesti hea
- “teadma” — **H3045 yada** — teadma, tajuma, eristama
teadmine head ja kurja — mao sõna ja inimese koorem
- “teadmine” — **H1847 daath** — teadmine, arukus
puu nimi — hea ja kurja tundmise puu
- “kartma” — **H3372 yare** — kartma, kartma; austama
sõnakuulmatuse esimene vili: mina kartsin, ja peitsin ennast
- “kohalolu” — **H6440 panim** — nägu, pale
olla peidus tema palge eest tähendab olla peidus tema näo eest
- “usaldus” — **H982 batach** — uskuma, usaldama, end kindlalt tundma
vastus, mis on seatud hirmu vastu: mil ajal ma kardan, siis ma loodan sinu peale (Psalm 56:3)
- “häda” — **H6869 tsarah** — häda, kannatus, ahastus
kitsas paik, kuhu kurjus inimese suleb (Õpetussõnad 1:27)
- “ahastus” — **H6695 tsuqah** — häda, ahastus
vaenlase surve hinge (Õpetussõnad 1:27)
- “harjunud” — **H3928 limmud** — õpetatud, kasutatud
kurjus õpitud, kuni see on nagu inimese enda nahk (Jeremija 13:23)
- “kujutlusvõime” — **H3336 yetser** — kujutlus, kavatsus, eesmärk
mida Jumal näis inimese südames enne veeuputust ja pärast seda (1. Moosese 6:5; 8:21)

AVAV ANKUR

Hebrews 5:14 ➤ *read this in your Bible*

TUGEV TOIT = TÄISEALISTELE → KES HARJUTUSE TEEL OMA MEELED ON ÕPETANUD VAHET TEGEMA HEA JA KURJA VAHEL.

(Minu isilikud mõtted — see on kogu uurimuse raamiks: hea ja kuri on Pühakirjas koos nimetatud. Mitte et inimene peaks kurja maitsma, vaid et meeled peaksid olema harjutatud seda eristama ja tagasi lükkama. Uurimus vaatleb kõigepealt inimesi, kes teevad kurja, seejärel aeda, kuhu see tundmine sisenes, ning viimaks altarit, kus kurjale vastati.)

I. ELU JA HEA, SURM JA KURI — KAKS, MIS ON SEATUD SINU ETTE

A. Deuteronomy 30:15 ↗ *read this in your Bible*

SEATUD SINU ETTE TÄNAPÄEV: ELU + HEA → SURM + KURI.

(Minu isikumõtted — kurjus, ra (H7451, evil), on Pühakirjas ikka ja jälle nimetatud vastandina headusele, towb (H2896, good). Need kaks on seatud kõrvuti, et inimene õpiks neid teineteisest eristama, samal moel nagu valgus eraldati pimedusest.)

B. Micah 3:1 ↗ *read this in your Bible*

KAS TEIE ASI EI OLE TEADA KOHTUMÕISTMIST? → KES VIHKATE HEAD JA ARMASTATE KURJA.

C. Proverbs 1:24 ↗ *read this in your Bible*

MA OLEN KUTSUNUD, AGA TE OLETE TÕRJUNUD → SIIS HÜÜAVAD NEMAD, AGA MINA EI VASTA.

(Minu isikumõtted — kitsikus, tsarah (H6869, kitsikus), tuleneb tüvest, mille tähendus on kitsas: hinge kitsas, ummistunud paik piiramisrõngas. Ahastus, tsuqah (H6695, ahastus), on selle piiramise surve. Sellesse kitsasse pimedusse toob Issand oma päästmise valguse, kui inimene on nõus kuulama.)

D. Proverbs 1:29 ↗ *read this in your Bible*

NAD VIHKASID TEADMIST + EI VALINUD ISSANDA KARTUST → KES AGA MIND KUULEB, ELAB MUREVABALT JA ON RAHUL, KARTMATA HALBA.

E. Isaiah 5:20 ↗ *read this in your Bible*

HÄDA = KURJAST HEA NIMETAMINE + HEAST KURJA NIMETAMINE → PIMEDUSE PANEMINE VALGUSE ASEMELE.

II. MEHED, KES TEEVAD KURJA — NELI TUNNUSMÄRKI JA ÕIGE TEE

A. Jeremiah 4:22 ↗ *read this in your Bible*

TARGAD KURJA TEGEMA + HEA TEGEMISEKS PUUDUB TEADMINE = NEED EI TUNNE MIND.

B. Proverbs 24:8 ↗ *read this in your Bible*

KES MÕTLEB KURJA TEHA = KURITEGELINE INIMENE.

C. Jeremiah 13:23 ↗ *read this in your Bible*

HARJUNUD KURJA TEGEMA = ETIOOPLASE NAHK + LEOPARDI LAIGUD, MITTE MUUDETUD.

D. Proverbs 4:14 ↗ *read this in your Bible*

ÄRA ASTU + PÖÖRDU SELLEST ÄRA → SEST NAD EI SAA MAGADA, ENNE KUI TEEVAD PALJU KURJA.

E. Proverbs 4:18 ↗ *read this in your Bible*

ÕIGE TEE ON NAGU PAISTEV VALGUS, MIS PAISTAB YHA ROHKEM JA ROHKEM TÄIE PÄEVANI → ÕELATE TEE ON NAGU PIMEDUS.

(Minu isupersonaalsed mõtted — need on kurja tegevate inimeste tunnusjooned. Neil puudub teadmine, kuidas head teha. Nad kavatsevad kahju teha tahtlikult. Nad harjuvad sellega nii, et see muutub nagu nende oma nahaks. Lõpuks ei suuda nad magada, kui nad ei ole kurja tegunud. Ja osa sellest, mida nad ei mõista, on see: nad ei näe, enne kui on juba hilja, kahju, mida nad oma hinge tekitavad.)

III. PENTATEUH — 1. MOOSESE RAAMAT: PUU, LANGEMINE JA KURI SÜDA

A. Genesis 2:8 ↗ *read this in your Bible*

IGA PUU, MIS OLI IHALDATAV PILGULE JA HEA TOIDUKS + ELUPUU + HEA JA KURJA TUNDMISE PUU.

(Minu isiklikud mõtted — pane tähele puid. Iga puu oli hea toiduks. Seejärel eluPUU seisis eraldi. Ja hea ja kurja TEADMISE puu seisis samuti eraldi. Keset aeda seisis kaks puud, ja ainult üks oli keelatud.)

B. Genesis 2:15 ↗ *read this in your Bible*

ISSAND JUMAL VÕTTIS MEHE + PANI TA AEDA → ET TA SEDA HARIKS JA HOIAKS.

C. Genesis 2:16 ↗ *read this in your Bible*

SÖÖ IGA PUU VILJA VABALT → AGA HEA JA KURJA TUNDMISE PUUST → SEL PÄEVAL, MIL SA SÖÖD SELLEST, PEAD SA SURMA SUREMA.

(Minu isiklikud mõtted — Issand andis palju: IGAST puust võib vabalt süüa. Ta keelas ainult ühe puu. Ja käsk anti MEHELE, sest naist ei olnud veel loodud.)

D. Genesis 3:1 ➤ *read this in your Bible*

JUMAL ON ÕELNUD → MADU ÜTLEB: TE ENAM KINDLASTI EI SURE + TE SAATE OLEMA NAGU JUMALAD, TEADES HEAD JA KURJA.

E. Genesis 3:6 ➤ *read this in your Bible*

TA NÄGI + VÖTTIS + SÖI + ANDIS → SIIS AVANESID MÕLEMA SILMAD JA NAD TUNDSID, ET NAD OLID ALASTI.

(Minu personaalsed mõtted — enne seda ei olnud häbi. Teadmine tuli, ja esimene asi, mida see neile näitas, oli nende oma alastiolek. Hea ja kurja tundmine, ilma väe puudumisel kurja vastu, tekitab häbi.)

F. Genesis 3:8 ➤ *read this in your Bible*

NAD KUULSID ISSANDA JUMALA HÄÄLT → JA PEITSID END ISSANDA JUMALA PALGE EEST.

(Minu isiklikud mõtted — kohalolek on panim (H6440, kohalolek), pale. Sõnakuulmatus pani nad peitu pugema selle näo eest, mille ees nad olid loodud seisma. Ja "päeva jahedus" on heebrea keeles päeva tuul.)

G. Genesis 3:9 ➤ *read this in your Bible*

MA KUULSIN SU HÄÄLT + MA KARTSIN, SEST MA OLIN PALJAS → JA MA PEITSIN END.

(Minu isiklikud mõtted — kartma, yare (H3372, kartma): esimene hirm kogu Pühakirjas järgneb esimesele sõnakuulmatusele. Hirm tuli koos kurjuse tundmisega.)

H. Psalm 56:3 ➤ *read this in your Bible*

MIL AJAL MA KARDAN = MA LOODAN SINU PEALE → MA EI KARDA, MIDA LIHA MULLE TEHA VÕIB.

I. Psalm 56:11 ➤ *read this in your Bible*

USALDUS PANDUD JUMALASSE = MA EI KARDA, MIDA INIMENE VÕIB MULLE TEHA.

(Minu isiklikud mõtted — pane selle ühe laulu kaks rida kõrvuti. Kõigepealt: "mil ajal ma kardan, siis ma loodan sinu peale." Edasi: "ma ei karda." Usaldus seisab nende kahe vahel — tahe on seatud kartuse üle, et hoida südant. See vastab Aadama sõnadele "mina kartsin ja peitsin ennast": mitte peita end palge eest, vaid usaldada sõna.)

J. Genesis 3:22 ➤ *read this in your Bible*

INIMENE ON SAANUD NAGU ÜKS MEIST, TUNDMA HEAD JA KURJA → VÄLJA AETUD + LEEGITSEV MÕÕK, HOIDMA ELUPUU TEED.

(Minu isiklikud mõtted — miski hea ja kurja tundmises andis inimesele enam, kui ta suutis kanda. Tema teadmine läks kaugemale tema väest. Ta võis nüüd tunda head, kuid ei suutnud seda teha. Ta võis tunda kurja, kuid ei suutnud selle vastu seista. Ja mõõk valvas elupuu teed, et ta ei sööks ega elaks igavesti selles murtud seisundis.)

K. Genesis 6:5 ➤ *read this in your Bible*

TEMA MÕTETE IGA KUJUTIS = AINULT KURI KOGU AEG → JA SEE TEGI TALLE MEELEHEAKS TEMA SÜDAMES. IGA TEMA SÜDAME MÕTETE KUJUTLUS = AINULT KURI KOGU AEG → JA TEMA SÜDA VALUTAS SELLE PÄRAST.

(Minu isiklikud mõtted — kujutlus on jetser (H3336, kujutlus), see, mis on kujundatud: südames kujundatud kavatsused ja soovid. Jumal näis kurjust, mis on kurja vili. Kurjus tuleneb südame kujundatud kavatsustest. Ja see teeb talle südames haiget. Isegi nüüd, kui Püha Vaim on kurvastatud, on see seetõttu, et kurjad mõtted, soovid ja kavatsused hoitakse sisemuses.)

L. Genesis 8:20 ➤ *read this in your Bible*

NOA OHVERDAS PÕLETUSOHVREID → ISSAND TUNDIS MAGUSAT LÕHNA → MA EI NEA ENAM MAAPINDA.

(Minu isiklikud mõtted — küsimus, mida tasub uurida: kuidas Noa teadis, et ohverdada? Kas ta kuulis häält? Oli ohver seatud kurjusega? Inimese süda oli ikka veel kuri oma noorusest. Ent kui põletusohver toodi, kõneles Issand rahu tema südamesse, nagu oleks üksnes ohver saanud kurjusele vastata, sest tuli neelas ohvri. Hoia see küsimus mees. Pühakiri vastab sellele teise puu juures.)

SULGEMINE

Proverbs 1:33 ➤ *read this in your Bible*

KES KUULEB = ELAB TURVALISELT + RAHULIK KURJUSE KARTUSEST.

1 Peter 2:24 ➤ *read this in your Bible*

TEMA KANDIS ISE MEIE PATUD OMA IHUS RISTIPUUL → SURNUD PATTUDELE, ELAMA ÕIGUSELE + KELLE HAAVADE LÄBI TEIE OLETE TERVEKS SAANUD.

(Minu isikliku mõtled — Noa altari küsimusele leiab siin vastuse. Puu kaudu tuli kurjuse tundmine. Puul kanti kurjus minema. Ohvri, mille poole Noa sirutus, andis Jumal ise: iseenese, oma keha, ühe ohvrina. Kes kuuleb, see saab hingata kurjuse kartusest, sest kurjusele on vastatud.)

HARJUTUSTEST

- 1. 5. Moosese 30:15 — Vaata, mina olen täna sinu ette pannud:**
 - a) ainult õnnistus ja needus
 - b) elu ja head, ja surma ja kurja
 - c) seadus ja käsk
- 2. 1. Moosese 2:16-17 — Kõigist aia puudest sa võid vabalt sünnud olla, väljaarvatud:**
 - a) elu puu
 - b) iga puu, mis oli meeldiv silmale
 - c) hea ja kurja tundmise puu
- 3. Õpetussõnad 1:33 — Kes elab julgesti ja on rahulik, kartmata kurja?**
 - a) kes mind kuulab
 - b) need, kes mind vara otsivad
 - c) lihtsameelsed, oma õitsengus
- 4. Jeremia 13:23 — Kes on harjunud kurja tegema, võivad head teha niipea kui:**
 - a) neid õpetatakse head tegema
 - b) etiooplane saab muuta oma nahavärvi ja leopard oma laike
 - c) nende hõlmad on paljastatud
- 5. Esimene Moosese 3:8 — Aadam ja tema naine peitsid end:**
 - a) Issanda Jumala juuresolek, puude vahel
 - b) leegitsev mõõk aia idapoolses osas
 - c) mao hääl
- 6. Moosese 1. Raamat 3:22-24 — Miks aeti mees aiaist välja?**
 - a) et ta uuesti ei sööks hea ja kurja tundmise puust
 - b) sest madu oli veel aias
 - c) et ta ei võtaks ka elupuust ja ei sööks ja ei elaks igavesti
- 7. 1. Moosese 8:21 — Kui Issand tundis meelepärast lõhna, ütles ta, et inimese südame mõtlemine on:**
 - a) ainult kurja pidevalt
 - b) kurjus tema noorusest saadik
 - c) pöördus tegema head

VASTUSED: 1-b, 2-c, 3-a, 4-b, 5-a, 6-c, 7-b

KUIDAS SEE UURIMUS HARGNEB

→ KUIDAS VARI TOOB VALGUST: ELUPUU SEISIS KESET AEDA (GENESIS 2:9) → SELLELE, KES VÕIDAB, ANNAN MA SÖÖMISEKS ELUPUU VILJA (REVELATION 2:7). PUU, MIDA HOITI MÕÕGA POOLT, AVANEK KRISTUSES UUESTI.

KUIDAS SÕNAD LOEVAD: NOA OHVRI MAGUS LÕHN (1. MOOSESE 8:21) → KRISTUS ON ISEENNAST ANDNUK ANNIKS JA OHVRIKS JUMALALE MAGUSAKS LÕHNAKS (EFESLASTELE 5:2). LÕHNA, MILLE NOA ANDIS, TÄITIS POEG.

KUIDAS SEE SINU KOHTA KÄIB: NAD PEITSID END ISSANDA PALGE EEST (1MOOSESE 3:8), AGA PUHTAD SÜDAMELT SAAVAD NÄHA JUMALAT (MATTEUSE 5:8) JA TEMA SULASED SAAVAD NÄHA TEMA PALET (ILMUTUSE 22:4). HIRM PEITIS PALGE.

USALDUS TAASTAB SELLE (PSALM 56:11).

→ KUIDAS SEE PUUDUTAB SÜDANT: IGA TEMA SÜDAME MÖTTE KUJUTLUS OLI ÜKSNES KURI (1MOOSESE 6:5) → JUMALA SÕNA ON SÜDAME MÖTETE JA KAVATSUSTE HINDAJA (HEEBREALASTELE 4:12). MIS TEDA TOONA KURVASTAS, SEDA SÕNA UURIB NÜÜD.

MIDA SEE TÄHENDAB IGAVIKU JAOKS: TEADMISELE, MIS LÄKS ÜLE INIMESE VÕIMU, VASTAVAD MEELED, MIS ON HARJUTATUD VAHET TEGEMA HEA JA KURJA VAHEL (HEEBREALASTELE 5:14), JA IGAÜKS, KES KUULAB, SAAB HINGATA RAHUS KURJA KARTUSETA (ÕPETUSSÕNAD 1:33). KARTUS, MIS TULI AEDA, ON RAHUSTATUD KUULEKAS SÜDAMES.

MIDA SA PEAD TEGEMA, ET PÄÄSTETUD SAADA?

Vaadake meie piibliõpetust — "Mida ma pean tegema, et pääseda"

SOURCES & CREDITS

Scripture: Estonian Bible: Piibel Kõigile (CC BY-SA 4.0) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.
Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).
Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).
Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).
© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).